

Existence pohnutek k nepřátelství nezakládá ještě překážky přísežní Šu 170. č. 6 tr. ř.

Při hlavním přelíčení konaném proti T. a F. pro přečin ve smyslu §§. 9., 239. tr. z. a §. 3. císařského nařízení ze dne 25. července 1914 čís. 154. ř. z. vzat do přísahy vzdor odporu obžalovaného T. svědek N., obecní starosta a říšský poslanec.

Zmateční stížnost obžalovaných do odsouzení jejich podaná nebyla shledána důvodnou pokud uplatňovala důvody zmatečnosti dle čís. 3. a 4. §. 261. tr. ř., a praví se o tom v důvodech rozhodnutí:

Prvý z důvodů těchto spatřuje zmateční stížnost v tom, že obecní starosta N. vzat byl jakožto svědek do přísahy prý proti předpisu Šu 170. čís. 6. tr. ř. Obžalovaný T. tvrdil totiž, že obecní starosta N. chová oproti němu zášti v takové míře, že nepřátelství to je s to, aby vyloučilo jeho plnou věrohodnost jakožto svědka, neboť T. zastával se co nejrozhodněji při volbách do říšské rady protikandidáta N-ova a agitoval proti tomuto a zamezil též přijetí N-ovo do společnosti ..., za kterýmžto účelem byl si N. opatřil se značnými obětmi vklad v obnose ... Sbor soudní zamítl návrh obhájcův, aby svědek nebyl brán do přísahy, s tím odůvodněním, že politické protivnictví netvoří nepřátelství ve smyslu §. 170. č. 6. tr. ř., když byl svědek N. záporně odpověděl na otázku, chová-li nepřátelství proti obžalovanému T., a prohlásil, že ani nevěděl, že T. proti němu agitoval nebo jinak proti němu vystupoval.

Co do obžalovaného F. nemůže uplatňovaný důvod zmatečnosti vůbec přicházeti v úvahu, neboť F. nikdy netvrdil, že na straně svědkově stává nepřátelství oproti němu.

Co do obžalovaného T. tvrdil obhájce ovšem netoliko politické protivnictví, nýbrž z politického protivnictví vzniklé osobní nepřátelství, pročež okolnost sborem soudním na odůvodněnou jeho usnesení uváděná není zcela případná. Než existence pohnutek k nepřátelství nezakládá ještě překážky přísežní Šu 170. č. 6. tr. ř.

Jde-li o takové nepřátelství, jež podle dotyčných osobností a vzhledem na okolnosti je s to, aby vylučovalo plnou věrohodnost svědkovu, posuzuje sbor soudní volně, hodnotě dotyčné poměry. Byť i se sbor soudní přehmátl, odůvodňuje své usnesení, tolik je jisto, že dbaje přednesených okolností a vyptav se svědka N., neuznal stávající nepřátelství nikterak za tak značné, jak je zákon v Šu 170. čís. 6. tr. ř. označuje, za předpoklad nevzetí svědka do přísahy. A to právem. Neboť aby bylo lze předpokládati takto kvalifikované nepřátelství svědkovo, byly by musily býti tvrzeny a dokázány skutečnosti, jež by znamenaly o s v ě d ě o v á n í hluboko kořenícího nepřátelského smýšlení takového stupně, že by bylo s to, aby předem již otráslo věrohodností svědkovou. Tím pro řešení otázky vyloučenosti přísahy vyloučeny jsou z využití dle č. 6. Šu 170. tr. ř. momenty, jež obžalovaný odvozuje teprve z obsahu

svědecké výpovědi samé, neboť, jak naznačeno, může se sbor soudní, řeše zmíněnou otázku, dáti vésti jen těmi skutečnostmi, jež seznal a jež mu byly osvědčeny před výsledkem svědka dle tehdejšího stavu věci. Tu pak obžalovaný T. ovšem též tvrdil, že se svědek N. při té příležitosti, když nebyl přijat do společnosti . . ., T-em vedené, oproti osobám jiným v ten smysl vyjádřil, že to T-ovi nezapomene a že si ho za vhodné příležitosti podá, než o tvrzení tomto nebyl ani tehda navrhován důkaz, když správnost jeho svědkem N. byla popřena. Nebylo tedy možno sboru soudnímu při řešení otázky po zmíněné překážce přísežní tvrzení onoho využití, při čemž mimochodem budiž podotknuto, že tvrzené výroky samy o sobě sotva jsou způsobily dolíčiti trvalé, hluboko kořenicí nepřátelské smýšlení povahy naznačené v Šu 170. č. 6. tr. ř. Že nebylo dbáno dotyčného tvrzení T-ova, nemůže tedy spadající sem mezitímní nález činiti nezákonným. Totéž platí o ostatních sem spadajících tvrzeních T-ových, jak obsažena jsou zejména v podání de praes. 5. ledna 1915, neboť ani tato tvrzení neodpovídají shora dolíčenému pojmu nepřátelství jakožto překážky přísežné, zvláště když T-ovo vyličení stavu věcného dovolovalo by mnohem spíše usuzovati na zaujatost T-ovu proti N-ovi, na straně N-ově však leda na existenci dostatečného důvodu k nepřátelství proti T-ovi, nikoliv však též na osvědčování takového nepřátelství.

(Rozh. ze dne 8. října 1915, $\frac{\text{Kr III 51/15}}{7}$.)

Dr. Adolf Procházka.

Přehled rozhodnutí c. k. nejvyššího soudu v jiných časopisech uveřejněných:

Právník = P. — Právníké Rozhledy = P. R. — Allg. österr. Gerichtszeitung = G. Z. — Juristische Blätter = J. B. — Gerichtshalle = G. H. — Notariatszeitung = N. Z. — Příloha k min. věstníku = off. — Österreichisches Zentralblatt für die juristische Praxis = Z. Bl. — Österreichische Zeitschrift für Strafrecht = Z. Str. — Evidenzblatt für österreichische Gesetzgebung und Rechtsprechung = E. Bl. — Eisenb. R. = Österreichische Zeitschrift für Eisenbahnrecht. — Zpr. = Zprávy spolku českých advokátů v král. Českém v Praze. — Připojená čísla znamenají ročník a stránku přísl. časop., u min. věstn. běžná čísla rozhodnutí a u E. Bl. ročník a číslo sešitu. — m. n. = minist. nařízení; ř. = říšský zákonník číslo; z. = zemský zákonník číslo; v. = věstník min. spravedlnosti číslo; letopočty z tohoto a minulého století uvedeny jsou dvěma posledními ciframi arab., měsíce pak ciframi římskými.

I. Ve věcech civilních.

A. Z práva občanského.

§ 33. obč. z. Podmínkou pro poskytnutí právní ochrany příslušníku nepřátelského státu jest průkaz vzájemnosti. 26 X 15, Rv VI 135/15; Z. B. 16: 79.